

Elias Lönnrot

KALEVALA

2nd Edition

Translated From Finnish:
Mercedeh Khadivar Mohseni
Mahmoud Amir Yar Ahmadi

9 789528 047575

ELIAS LÖNNROT

KALEVALA

Translators:

Mercedeh Khadivar Mohseni

Mahmoud Amir Yar Ahmadi

KALEVALASEURA

This book is printed with the support of the Kalevala Society

© 2022 Mercedeh Khadivar Mohseni

Mahmoud Amir Yar Ahmadi

Elias Lönnrot's Kalevala Translation Into Persian Language (2nd Edition)

1st Edition Published In Tehran, Iran By Gandom Publication, 1999

Illustrations: Mercedeh Khadivar Mohseni

Layout: Mahmoud Amir Yar Ahmadi

Publisher BoD – Books On Demand, Helsinki, Finland

Printed By BoD – Books On Demand, Norderstedt, Germany

ISBN: 978-952-80-4757-5

Acknowledgement

We wish to offer our gratitude to the Kalevalaseura for their invaluable support to materialise the 2nd edition of Kalevala translation into Persian language (The first edition was published in 1998 in Tehran after overview by Professor Hämeen-Anttila, then the lecturer at the Institute of Asian and African Studies, University of Helsinki, and financial support by late Mr. Urpo Vento from SKS).

We also extend our gratitude towards the Finnish Literature Society (SKS) for their indispensable professional guidance. We especially wish to acknowledge the Director of Scholarly Publishing at SKS, Kirsi Keravuori (Ph.D.), for her technical knowledge and professional advise in our disposal, and also Mehdi Ghasemi (Ph.D., University of Tampere) for his overview of the revised text of the second edition.

It goes without saying that all these became possible by our son Dr. Aria Amir Yar who emotionally encouraged us and managed the process.

Translators:

Mercedeh Khadivar Mohseni

Mahmoud Amir Yar Ahmadi

Preface to 2nd edition

One of the main reasons that promoted our wills to translate the Finnish epic of Kalevala into Persian was the similarity between the role played by its gatherer and composer, Elias Lönnrot and Master Ferdowsi of Tus, the prominent Persian poet of the early eleventh century. Ferdowsi lived in a tumultuous era when Iran was ruled by a Turkish dynasty; the time when Persian culture and language were subjects to oblivion because of the predominant use of Arabic in the school of thought and literature throughout the country. Such a condition, however, was not accepted by the whole range of Iranian learned circles especially in the northeastern province of Khorasan. There, the reactions conducted by a small number of scholars, who opposed Arabic as the language of instruction, led finally to rise of a widespread national movement in the fields of science and literature. The aim of the movement was to revive the pre-Islamic traditions of Iran and to pay tribute to the country's glorious past. Ferdowsi was the most eminent name in this movement.

In the year 1010 A.D., after three decades of continuous hard work, Ferdowsi completed his everlasting masterpiece, Shah-nameh, the Book of Kings. By Containing Persian mythology, heroic tales, traditions, and national history of the Iranian people on one hand, and being written in pure modern Persian or Farsi on the other, Shah-nameh was destined to constitute the cornerstone of the Iranians' national identity and to guarantee the integrity and cultural independency of the country in the years to come.

A similar resemblance to Master Ferdowsi is to be found in the case of Kalevala and Lönnrot with his high expectations and nationalist motivations as well as his eagerness for hard and indefatigable work. The nineteenth century brought dramatic changes to the political map of Europe and Lönnrot's fatherland was not immune to these changes. In 1809, after experiencing three centuries of the Swedish rule that left Finns with no national identity, Finland became a vassal of Tsarist Russia. The new masters who wanted to wipe out the cultural influence of their adversary, encouraged Finns to regain their identity as a nation and to revive their own culture and language. Supported by this granted privilege and enjoying the new political atmosphere in the continent, and under the influence of the German philosopher and theologist Johann Gottfried von Herder's ideas on history, a small group of learned Finns, amongst them Elias Lönnrot, set off to gather the Finnish archaic

language, incantations, oral traditions, folk songs and stories from the remote parts of the land where oral traditions were still alive and robust. Kalevala was the definite result of such efforts. In the years that followed, especially during the period known as the Finnish National Romantic movement, Kalevala was the main source of inspiration and responsible for creation of numerous masterpieces by the Finnish artists and artisans in the field of music, architecture, and visual arts. Since this movement acted as the soil for nurturing the seeds of independence, the publication of the completed Kalevala in 1849 must be regarded as the first step towards the formation of Finland as an independent country. In this respect the role played by Lönnrot was very much like that of Ferdowsi. Regarding national importance, Kalevala must be compared to Shah-nameh even though it lacks chronological validity of the latter. Kalevala has ever since been the source of inspiration in Finland, the same way that Shah-nameh has been for Iranians. Kalevala meter is based on a form of trochaic tetrameter originated during the Proto-Finnic period.

With all the thoughts and considerations, we decided to translate Kalevala based on a program as follows:

1. Directly from Finnish without comparison to or seeking assistance from other translations.
2. With loyalty to the original text and avoiding any personal interpretation.
3. Using the pure Persian words in tradition of Lönnrot and Ferdowsi for purification of the language.
4. Keeping the poetic trend of the book verse by verse and word by word based on the Kalevala meter as much as possible as well as contemporary Iranian poetry in a free and somehow personal style.
5. Trying to keep the number of words in each verse equal with that of the Kalevala.
6. Using the exact verbs and nouns against the Finnish ones. Fulfilling this task demanded thorough study of the Persian and Finnish lexicons as well as different encyclopedias on geography, flora and fauna.
7. To line up the words that start with the same letter as much as possible.

In short, and in our opinion, we succeeded to convert Kalevala into Persian without Persianization of the book and translated it minutely and with honesty. In this way

we paid our homage and respect to Lönnrot. It is also our honor and pride that prominent professor Hämeen-Anttila endorsed our translation. For the information of readers, professor Hämeen-Anttila is fluent in Persian, Arabic, English as well Middle Persian. Amongst his numerous translations of Iranian poetry into Finnish language, we can refer to Sa'di's Ruusutarha (1991), and most recent partial translation of Shah-nameh (2016).

The first edition of our translation was published in 1998 after three years of continuous hard work. Unfortunately, the publisher printed the book without our final approval of their type-settings and left it with many errors due to misspelling and misunderstanding the blueprint. Therefore, we had to provide a correctional booklet as an attachment to the volumes that were officially distributed. However, from 2017 we started to work on our translation by retyping, removing errors and revising some of the lines of the verses to prepare the translation for re-printing.

It goes without saying that during the study of the Kalevala we surprisingly found numerous words with Avestic and Middle Persian origin – a matter of interest for scientific case study. This led to a primary research that since has been methodologically continued by the prominent Iranian linguistic and researcher, Dr. Mohammad Ali Sadjadieh. The list of the words was published in the Khandani periodic paper in Teheran in June 2021.

Mercedeh Khadivar Mohseni

Dr. Mahmoud Amir Yar Ahmadi

- SUOMEN KASVIT, Niilo Lounamaa, 1992.
گیاهان فنلاند، نوشته‌ی نیلو لئوناما، ۱۹۹۲.
- EUROOPAN PUUOPAS, Alan Mitchell, Translated by Arto Kurtto, 1997.
راهنمای درختان اروپا، ترجمه آرتو کورتو، ۱۹۹۷.
- LINTUKIRJA (Selected Sections), Readers' Digest 1986.
کتاب پرندگان (گزینه‌ها)، شرکت سهامی ریدرز دایجست ۱۹۸۶.
- SUOMEN LINTUOPAS, Kalevi Hyytiä, 1983.
راهنمای پرندگان فنلاند، نوشته‌ی کالوی هوتیا، ۱۹۸۳.
- SUOMEN KALAOPAS, Lauri Koli, 1994
راهنمای ماهیان فنلاند، لائوری کولی، ۱۹۹۴.
- EUROOPAN NISÄKKÄÄT, Anders Bjärvall, Steffan Ullström, 1996.
پستانداران اروپا، نوشته‌ی آندرس بیروال و استفان اولستروم، ۱۹۹۶.
- MIHIN MARJAMME KELPAA, Toivo Rautavaara, Pekka Knuutila, 1981.
موارد استفاده گلserخی‌های ما، نوشته‌ی تووو رائوتا وارا و پکا کنوتیلا، ۱۹۸۱.
- NYKYSUOMEN SANAKIRJA (6 Volumes), Fourteenth Edition, 1996.
فرهنگ زبان فنلاندی ۶ جلدی، ۱۹۹۶.
- KALEVALAN SANAT JA NIIDEN TAUSTAT Karjalaisen kulttuuri
Edistämissäätiö, Aimo Turunen, 1981.
واژه‌های کالوالا و ریشه‌های آن‌ها، نوشته‌ی آیمو تورونن، ۱۹۸۱.
- KALEVALAN SELITYKSIÄ, Toimittanut A. R. Niemi, 1910.
توضیحات کالوالا، آ. ر. نیمی، ۱۹۱۰.
- فرهنگ فارسی عمید ۲ جلدی، چاپ سوم، ۱۳۶۰.
- AMID PERSIAN LEXICON (2 Volumes), Hasan Amid, Third Edition, 1981.
فرهنگ معین، ۶ جلدی، چاپ هشتم، ۱۳۷۱.
- PERSIAN LEXICON (6 Volumes), Mohammad Moin, Eighth Edition, 1992.
فرهنگ مجموع الفرس، دکتر عزیزالله جوبینی بنیاد فرهنگ ایران، ۱۳۵۶.
- MADJMUATOLFARS LEXICON, Dr. Azizollah Djoveini, 1977.

- ۲۴۸ و ۲۲۰ Saraja Saraoja, همچنین Sarao در سطر ۲۰۶ همه با یک مفهوم بوده و ریشه در واژه‌ی اوستایی زرایه، و پهلوی زراه zarah دارند. جزیره یا مکانی کنار یا مربوط به دریا.
- ۲۳۷ یکتا پیراهن اشاره میکند به مکت و گرم بودن خانه‌ی روئوتوس و در نتیجه پوشیدن تک پیراهن.
- ۳۲۰ زنان در زمان‌های پیشین هنگام زایمان، به خاطر گرما و پاکیزگی، سائونا را برمی‌گزیدند.
- ۴۳۰ فلان یا فلانی. در اینجا برای شخصی که نامی بر او گذاشته نشده بوده.
- ۴۶۵-۴۶۱ گویا اینجا بر اثر تداخل دو روایت مختلف شخصیت وینه موینن با یوئکاهاینن آمیخته شده است.
- ۵۱۳-۶۲۰ لنروت در پایان سخن از کودکی دردناک گوینده‌ی اشعار میگوید که بی شک مربوط به خود او نیست و باید آن را از زبان یکی از نقالان یا گوسن‌ها شنیده باشد.

- ۱۵۰-۱۲۳ دعای ماهیگیر هنگام گرفتن ماهی. ماهیگیران روزی خود را از ولامو، خدیش آب و همسرش آهتی، فرمانروای آب درخواست می کردند.
- ۲۰۷ شکل انسانی به خود گرفته‌ی خورشید.
- ۲۵۷ Savo ناحیه‌ایست در خاور فنلاند و نزدیک مرز کاریالا (کارلیا).
- ۳۶۶-۳۰۱ اوراد سوختگی آتش.

سروده چهل و نهم

- ۱۳ در نبود روشنایی خورشید و ماه، شاید این تنها باد بود که می توانست بداند کشتی چه اندازه از راه و چه مسیری را پیموده است.
- ۷۸ رمل شمن ها تکه های چوب بود که آن ها را بر روی صفحه‌ای چهارخانه با نشانی در هر خانه ریخته و با توجه به نشانه‌ها پیشگویی می کردند.
- ۱۰۴-۸۹ اوراد شمن هنگام پیشگویی کردن.
- ۱۳۴-۱۲۹ با افروختن آتش در کنار شاخه‌ها یا دریاچه‌ها ساکنین پیرامون آن‌ها را از درگرفتن جنگ یا دیگر رویدادها و یا درخواست کمک آگاه می کردند.
- ۲۱۹ به توضیح ۲۷۹ در سروده ۲۷ مراجعه شود.
- ۲۴۴ آهنی که بر در استوار می کنند و بر حلقه‌ی آن قفل می زنند.
- ۳۶۴ قالب، شکل

سروده پنجاهم

- ۱ ماریاتا شخصیت فنلاندی شده‌ی مریم مقدس می باشد. در آخرین سروده کالوالا تولد عیسی مسیح در قالب روایتی فنلاندی بازگویی می گردد.
- ۸ ماریاتا کلیددار انبارهای پدرش بود.
- ۶۴ آلمان در اینجا معنی مرغوب دارد.
- ۱۴۲ **Kurjetta** نامی است برای ماریاتا. **Kurja** به معنای بینوا بیانگر وضعیت اسفبار این دختر جوان می باشد.
- ۲۰۵ **Piltti** پیلتی دختر بچه خدمتکار.
- ۲۱۹ **Ruotus** در داستان ماریاتا بنداری است ستمگر و شخصیتی است همانند هرود پادشاه یهود.

سروده چهل و پنجم

- ۲۳-۱۷۶ چگونگی به هستی رسیدن پلیدی‌ها.
 ۱۱۷-۱۴۶ دعای زن هنگام زایمان.
 ۱۶۳ برسام التهاب پرده‌ی میان قلب و کبد است. بر به معنای سینه و سام معنی بیماری می‌دهد.
 ۱۹۷-۳۵۴ اوراد شمن برای بهبودی بخشیدن به بیمار.
 ۱۹۹-۲۰۰ چوب‌های آب آورده را پاک و دارای خاصیت جادوین می‌دانستند.
 ۲۱۱-۲۲۸ اوراد شستشوی بیمار در سائونا.
 ۲۵۹-۳۱۲ اوراد دفع درد بیماری.

سروده چهل و هشتم

- ۱۴ Koverakoura خرس است. در ادامه داستان از خرس با عناوین گوناگون چون نازنین جنگل، انگبین خوار، انگبین کف، گرد مهره، فرخ دیم، بهاور شخسار و غیره یاد شده است.
 ۴۷-۱۴۴ دعای شکارگران خرس.
 ۳۱۲ Vianan meri دریای سپید که بین کاریالا (کارلیا) و روسیه قرار گرفته است.
 ۳۱۳ Suolasalmi تنگه‌ی نمک مکانی است نامعلوم.
 ۳۵۵-۴۵۸ اشعار چگونگی به هست رسیدن خرس.
 ۴۹۱-۴۹۶ شکسته نفسی وینه موینن را می‌رساند.

سروده چهل و نهم

- ۲۶-۳۲ منظور جادوی بزرگ است.
 ۶۷-۳۶۴ اشعار در چگونگی به هست رسیدن آتش.
 ۱۳۹ رودخانه‌ایست در جنوب کاریالا (کارلیا) که به خلیج فنلاند می‌ریزد.
 ۱۸۵ Tuuri همان Thor یا رب النوع تندر در باورهای مردمان اسکاندیناوی می‌باشد.
 ۲۲۸ Alue دریاچه‌ای که در بخش مربوط به زایش آتش در کهنه اشعار مردمی شرق فنلاند و کاریالا، برای بار نخست اخگر آسمانی در آن فرود آمده است.
 ۳۲۸ گیاهی است که در آب می‌روید.

سروده چهل و دهم

- ۱-۳۷۲ اشعار مربوط به آتش.

سروده چهلیم

- ۱۶-۱۴ ناو مسیری را پیموده که ابتدا کناره‌های سنگی و آنگاه باتلاقی داشته، سپس از تندابی
پر سنگلاخ گذشته و سرانجام به دریا رسیده است.
۸۲-۲۳ دعای گذشتن از تنداب.
۱۳۲ استخوان خای نام شمشیر لمین کینن است. کمرخجر همان نیام است.
۱۸۸ کنایه از دست‌های وینه موینن است.
۲۲۴ ساز ملی فنلاند رودجامه ایست شبیه به قانون که با انگشتان نواخته می‌شود.

سروده چهل و یکم

- ۵ سنگی که وینه موینن هنگام نواختن کانتله بر روی آن نشست.
۳۰-۲۹ منظور تارهای ساز است.
۱۳۱ همان وینه موینن باشد.
۱۴۸-۱۴۵ آژنگ برداشتن دریا را ناشی از شانه خوردن به گیسوان ولامو یا پریان دریایی می‌انگاشتند.

سروده چهل و دوم

- ۲۱۶-۱۹۷ دعای دریانوردان.
۴۵۶ و ۳۴۸ **Turso** تورسو غول و روان بد دریا (نقطه مقابل تورساس در سروده دوم).
۴۸۸ و ۴۸۷ **Vellamo** و **Ahto** خدیش دریاها و همسر فرمانروای آنها.
۵۵۱ هنگام توفانی شدن دریا شماری تخته‌ی سبک را بر مالچ‌ها می‌افزودند تا از ریختن امواج
به درون کشتی و واژگون شدنش جلوگیری کنند.

سروده چهل و سوم

- ۱۹۱ دعای جنگاروان.
۳۰۳ **Suomi** به توضیح سروده ۱۸:۵۹ مراجعه شود.
۴۳۴-۴۰۱ دعای پناه جویی از خداوند در برابر نیروهای شر.

سروده چهل و چهارم

- ۱۲۲-۱۲۰ از پوست درختان گان کفش و سبد می‌بافتند.
۲۶۵ زنانی که با یکدیگر جاری بودند.

- ۵۷-۵۸ **Halli و Merkki** نام‌های سگان.
- ۱۱۷-۱۱۸ اسامی گاوان.
- ۱۵۵-۱۵۶ برغوی ساخته از استخوان.
- ۱۶۵ نواختن برغوی شامگاهی توسط چوپان نشانه‌ی بازگشت گله از چرا بود. زنان با شنیدن آوای برغو خود را برای دوشیدن شیر آماده می‌کردند.

سروده سی و چهارم

- ۱۸۶ به نظر می‌آید که داستان کولروو نیز از به هم پیوستن چند روایت سروده شده باشد.
- ۱۹۳ از آنجا که به وجود ارواح رفتگان در میان زندگان معتقد بودند مادر کولروو نیز در آغاز می‌پندارد که شب پسرش را دیده است.

سروده سی و پنجم

- ۴۶ ماهی ران وسیله ای بود چوبی شبیه چماق که ماهیگیران با آن بر آب می‌کوبیدند تا ماهیان را بترسانند و به درون دام یا تور برانند.
- ۲۵۱-۲۵۴ اعتقاد به تناسخ پس از مرگ آدمیان به ماهی، سبزه یا گل از باورهای دیرینه‌ی مردم کارلیا (کاریالا) بود.
- ۳۵۲ **Savo** ناحیه ایست در خاور فنلاند و نزدیک مرز کاریالا.

سروده سی و ششم

- ۱۷-۲۲ منظور آنست که او به جنگی نابرابر می‌رود و لاشه‌اش خوراک سگان ولگرد و غوکان خواهد شد.
- ۲۱۵ **Uuin, Uudin** پشه بند است.
- ۲۳۶ و ۲۳۲ **Unto** همان اونتامو باشد. **Untola** آبادی اونتامو است.

سروده سی و هفتم

- ۳۹-۴۰ برای دور نگاه داشتن از دستبرد دزدان، زر و سیم خود را در آب پنهان می‌کردند.

سروده سی و هشتم

- ۸۹-۹۱ وسایل و ابزار جادوگری باشد. منظور اینکه ایلمارینن جادوکار است.

۱۴۳-۳۱۶ اشعار خاستگاه یخبندان و مبارزه‌ی با آن.
 ۲۰۹-۲۱۰ به توضیحات ۱۸۱ و ۱۸۲ در سروده سوم مراجعه شود.
 ۴۴۷-۴۸۰ اوراد پناه جستن از افسون‌ها و درماندگی‌ها به پروردگار.

سروده سی و یکم

- ۸۱ **Kullervo** داستان کولروو توسط سیبلیوس آهنگساز پرآوازه در قالب "پوئم سمفونی"
 با همین نام بازگویی شده است.
 ۸۲ **Untamo** اونتامو، عموی کولروو، لقب خود را که جنگاور بود روی کولروو می‌گذارد.
 ۱۴۰ امواج بشکه را به نزدیکی کناره آورده بودند.

سروده سی و دوم

- ۳۷-۵۴۲ اوراد پناه جویی برای رمه.
 ۸۲-۸۹ ارواح فصول و درختان همه به صورت دختران، زنان یا بانوان سالخورده توصیف شده‌اند.
 ۹۰ **Tellervo** دوشیزه‌ی جنگل و نگهبان رمه است.
 ۱۴۱-۲۲۸ دعای افزونی شیر
 ۲۱۱-۲۱۴ اسامی گاوها باشند.
 ۲۵۷ متسولا همان سرزمین جنگل است.
 ۲۷۳-۳۱۴ دعای بازخواندن رمه به آغل.
 ۲۸۷ **Nyyrikki** پسر تاپیو ارباب پریان جنگل است.
 ۲۹۷ هنگام بازگشت گله از چرا با افروختن آتش پر دود پشه‌ها را به گریز وامی‌داشتند تا
 دوشیدن شیرگاو را آسان‌تر کنند و امکان استراحت دام آسوده از نیش حشرات را
 فراهم آورند.
 ۳۱۵-۵۴۲ اوراد اخطار به خرس.
 ۳۴۶ منسوب به شیر.
 ۴۸۱ گاوهای بانوی ایلمارینن.

سروده سی و سوم

- ۲۳ **Ilmari** مخفف ایلمارینن می‌باشد.
 ۵۶ **Musti** نامی برای سگ.

۶۹۵-۷۵۸ **Syöjätär** ماده هیولای مارآفرین، آفریننده‌ی مار. اشعار چگونگی پیدایش مار.
 ۷۵۴ **Pahalainen** روان شرور یا ابلیس.

سروده بیست و هفتم

۷۱ **Ilpotar** نام دیگر خدیش آبادی شمال.
 ۲۷۹ در نبرد تن به تن ابتدا شمشیرها را اندازه می‌گرفتند و آنکه تیغه شمشیرش بلندتر بود نخستین ضربه را فرود می‌آورد.

سروده بیست و هشتم

۶ **Sara** نام دیگر بیست برای دیار ساریو یا شمال
 ۱۳۹ **Talkkuna** تلخان یا پست. آردی که از گندم یا جو بوداده یا پخته آماده می‌کردند و سپس با آب یا دوغ می‌آمیختند و به مصرف خوراک می‌رساندند. روش آماده ساختن آن را از اسلاوها آموخته بودند.

سروده بیست و نهم

۹۷ نورد چوبینی که برای کشاندن کرجی به خاک استفاده می‌شد.
 ۱۲۸ ظرفی چوبین که برابر ده پیمانه بود و در کاریالا در دوران سلطه‌ی نوگورود استفاده می‌شد.
 ۵۸۴ تخم‌هایی که پرندگان در لانه‌هایشان بر روی صخره‌های ساحلی می‌گذارند و جزیره نشینان آنها را به مصرف خوراک می‌رسانند.

سروده سی ام

۱۶-۲۴ لمین کینن با وجود پیمانی که با مادر بسته بود اندیشه رفتن به جنگ را در سر می‌پروراند.
 ۴۹ **Tiera** تی‌یرا نام یار و هم‌رزم لمین کینن است.
 ۵۰ **Kuura** نام دیگر تی‌یرا است.
 ۸۰ برای محکم کردن بافته‌ی پشمی از فرایندی همانند نمدمالی در ایران بهره می‌گرفتند، بدین ترتیب که پس از لگدکوب کردن به آن آب می‌پاشیدند تا درهم رود.
 ۱۲۴ **Pakkanen** سرما به صورت هیولایی زنده توصیف گردیده و در ترجمه به عنوان شجام از آن یاد شده است.

الیاس نثروت

کالو والا

چاپ دوم
برگردان به پارسی:
مرسده خدیور محسنی
محمود امیریاراحمدی